

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΤΟΧΟΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ (International Patient Safety Goals-IPSGs)

Γ.Ρ.ΕΛΕΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΡ.ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΦΡΥΔΑ
Γ.Ν.ΧΙΟΥ «ΣΚΥΛΙΤΣΕΙΟ»

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΤΟΧΟΙ

Οι διεθνείς στόχοι Ασφάλειας Ασθενών καθορίστηκαν από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (World Health Organization) μετά από εισήγηση του οργανισμού JCI (Joint Commission International). Οι στόχοι αυτοί αφορούν ένα φάσμα εξαιρετικά κρίσιμων θεμάτων κατά την υγειονομική φροντίδα.

Ακολουθούν οι έξι (6) Διεθνείς Στόχοι Ασφάλειας Ασθενών, αναλυτικά όπως περιγράφονται στο αρχείο, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας επίτευξής τους:

1.ΟΡΘΗ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Γιατί είναι σημαντικό;

Η ασφαλής και αποτελεσματική φροντίδα ξεκινάει με την ορθή ταυτοποίηση. Η εσφαλμένη ή ελλιπής ταυτοποίηση είναι παγκοσμίως η κύρια αιτία σφαλμάτων. Αυτά τα σφάλματα μπορεί να συμβούν κατά τη χορήγηση φαρμάκων, τη μετάγγιση αίματος, τη διενέργεια εξετάσεων και χειρουργικών επεμβάσεων.

1ος Στόχος

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΤΕ ΤΟΝ
ΑΣΘΕΝΗ ΣΑΣ ΣΩΣΤΑ

Ο σκοπός του στόχου είναι διττός:

1. Να ταυτοποιηθεί αξιόπιστα το άτομο ως το πρόσωπο για το οποίο προορίζεται η υπηρεσία ή η θεραπεία.
2. Να ταυτοποιηθεί η υπηρεσία ή η θεραπεία που θα προσφερθεί στον ασθενή (π.χ. σωστό φάρμακο στο σωστό ασθενή, σήμανση δειγμάτων κ.α.).

Για να επιτύχουμε το στόχο:

- Σε κάθε χρήστη υπηρεσιών υγείας τοποθετούμε το βραχιόλι ταυτοποίησης με την εισαγωγή του ασθενούς στη μονάδα υγείας.
- Στο βραχιόλι ταυτοποίησης αναγράφουμε:
Όνομα ασθενή,
Πατρώνυμο,
Επώνυμο,
Αριθμό Μητρώου,
Ημερομηνία Γέννησης.
- Ταυτοποιούμε χρησιμοποιώντας **δύο στοιχεία ταυτοποίησης: (ονοματεπώνυμο ασθενή και όνομα πατρός)**.
- **Δεν χρησιμοποιούμε ως στοιχείο ταυτοποίησης το δωμάτιο νοσηλείας, τον αριθμό κλίνης ή το τμήμα/κλινική νοσηλείας.**
- Διενεργούμε ταυτοποίηση πριν από οποιαδήποτε πράξη ή επαφή με τον χρήστη υπηρεσιών υγείας.

Στα νεογνά τοποθετούμε δύο (2) βραχιόλια ταυτοποίησης (χέρι και πόδι) παρουσία της μητέρας του.

- Στο βραχιόλι αναγράφουμε:

Επίθετο νεογνού,

Φύλο,

Ονοματεπώνυμο Μητέρας,

Ημερομηνία,

Ώρα γέννησης

Αριθμό Μητρώου Μητέρας.

-
- Σε ασθενείς που εισέρχονται στο νοσοκομείο μετά από βαρύ τραυματισμό, χωρίς επικοινωνία με το περιβάλλον, που είναι συγχυτικοί ή χωρίς συνοδούς, τοποθετούμε το βραχιόλι ταυτοποίησης ως: **“Άγνωστος 1”**, την **Ημερομηνία Προσέλευσης** και τον **Αριθμό Μητρώου**.
 - Τοποθετούμε το βραχιόλι **ταυτοποίησης στον αστράγαλο** σε περίπτωση που η κατάσταση του ασθενή δεν επιτρέπει την ενδεδειγμένη τοποθέτηση του στον καρπό. Εάν είναι πρακτικά αδύνατη η τοποθέτηση στα ενδεδειγμένα σημεία του σώματος, τοποθετούμε το βραχιόλι ταυτοποίησης στη κεφαλή ή στα κάγκελα του κρεβατιού.

- Αφαιρούμε το βραχιόλι ταυτοποίησης **ως τελευταία διαδικασία του εξιτηρίου.**

- Στα νεογνά που φέρουν δύο (2) βραχιόλια ταυτοποίησης αφαιρούμε το ένα (1) και δίνουμε οδηγία στους γονείς να αφαιρέσουν το δεύτερο βραχιόλι κατά την άφιξή τους στο σπίτι.

2. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Γιατί είναι σημαντικό;

Η αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των επαγγελματιών υγείας μειώνει την πιθανότητα λαθών και συμβάλλει στην ενίσχυση της ασφαλούς παρεχόμενης φροντίδας.

Προφορικές ή τηλεφωνικές οδηγίες, παραλαβή-παράδοση ασθενών, παραλαβή-παράδοση τμήματος ή η αναφορά κρίσιμων εργαστηριακών αποτελεσμάτων που αφορούν τον ασθενή, έχουν αποτελέσει διεθνώς συμβάντα με σημαντικές βλάβες στους ασθενείς.

Για να επιτύχουμε το στόχο:

- ❑ Δεν εκτελούμε προφορικές ιατρικές οδηγίες για την χορήγηση φαρμάκων, παρά μόνο σε επείγουσες καταστάσεις που απειλείται η ανθρώπινη ζωή (π.χ. καρδιακή ανακοπή) ή εάν ο εντολών βρίσκεται σε αποστειρωμένη ζώνη.
- ❑ Μετά το πέρας της κρίσης ο ιατρός τεκμηριώνει στον Ατομικό Φάκελο Ασθενή (έντυπο ΚΩΔ.Μ001 Ιατρικές Οδηγίες) την προφορική εντολή.
- ❑ Λαμβάνουμε τηλεφωνικές οδηγίες για την χορήγηση φαρμάκων σε **έκτακτες ανάγκες** όπου ο ιατρός δεν παρίσταται με φυσική παρουσία και υπάρχει επείγουσα ανάγκη παρέμβασης (π.χ. οξύς πόνος, κολικός, έμετος).

Όταν λαμβάνουμε τηλεφωνικές οδηγίες:

Δεν παραλείπουμε -παρουσία συναδέλφου- να έχουμε σε **ανοιχτή ακρόαση** την τηλεφωνική γραμμή.

Επαναλαμβάνουμε την τηλεφωνική οδηγία που λάβαμε (**read back**) στον συνομιλητή σας.

Ο ιατρός οφείλει να καταχωρήσει, υπογράψει και σφραγίσει την δοθείσα τηλεφωνική εντολή **εντός 24 ωρών**.

Δεν παραλείπουμε να παραδίδουμε και να παραλαμβάνουμε τους ασθενείς με **φυσική παράδοση και γραπτή τεκμηρίωση**.

-
- ❑ Η μεταβίβαση των κλινικών πληροφοριών (διάγνωση, παρούσα κατάσταση, κλινικό υπόβαθρο, τρέχουσα φαρμακευτική αγωγή, θεραπεία, συστάσεις) πρέπει να γίνεται με **αποτελεσματική επικοινωνία**, η οποία είναι έγκαιρη, ακριβής, πλήρης, ξεκάθαρη και κατανοητή από τον αποδέκτη.
 - ❑ Χρησιμοποιούμε **επιστημονικά τεκμηριωμένα εργαλεία** για την παράδοση και παραλαβή των χρηστών υπηρεσιών υγείας (π.χ. SBAR).

3. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (HAM) ΚΑΙ (LASA)

Γιατί είναι σημαντικό;

Τα **φάρμακα υψηλού κινδύνου** (“HAM”- High alert medication) είναι η κατηγορία των φαρμάκων που, ακόμα και στις σωστές δόσεις, ενέχουν σοβαρό κίνδυνο πρόκλησης βλάβης. Παρότι τα λάθη που σχετίζονται με τα HAM είναι σπανιότερα, οι συνέπειες του λάθους είναι ξεκάθαρα πιο επιβλαβείς για τον ασθενή.

Μια άλλη κατηγορία που απασχολεί λόγω του αυξημένου κινδύνου φαρμακευτικών λαθών είναι τα **LASA** (Look-alike/sound-alike). Στην κατηγορία αυτή ανήκουν φάρμακα των οποίων η ονομασία, η συσκευασία ή/και η επισήμανση μοιάζουν μεταξύ τους ή/και ακούγονται το ίδιο.

3ος Στόχος

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΤΕ ΤΗΝ
ΑΣΦΑΛΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ
ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Για να επιτύχουμε το στόχο:

- Συμβουλευόμαστε τον κατάλογο των **φαρμάκων υψηλού κινδύνου (HAM)** (όπως ο κατάλογος ISMP 2018, Παράρτημα Πίνακας 1).
- Φροντίζουμε όλο το προσωπικό που εμπλέκεται στην χορήγηση φαρμάκων να γνωρίζει και να εκπαιδεύεται στην κατηγοριοποίηση. (Δημιουργούμε τη λίστα του νοσοκομείου σας και φροντίζουμε να την αναθεωρούμε (Φαρμακείο)
- Η συνταγογράφηση των HAM πρέπει να γίνεται από τους ιατρούς με αυστηρή τεκμηρίωση: **στην δόση, την συχνότητα, την οδό και τη ακριβή ροή.**
- Στην συνταγογράφηση των HAM **δεν** χρησιμοποιούνται συντομογραφίες.
- Ξεχωρίζουμε όλα τα **HAM** που διαθέτουμε στο τμήμα μας και τα τοποθετούμε σε ξεχωριστό ερμάριο στο φαρμακείο του τμήματος το οποίο κλειδώνει.

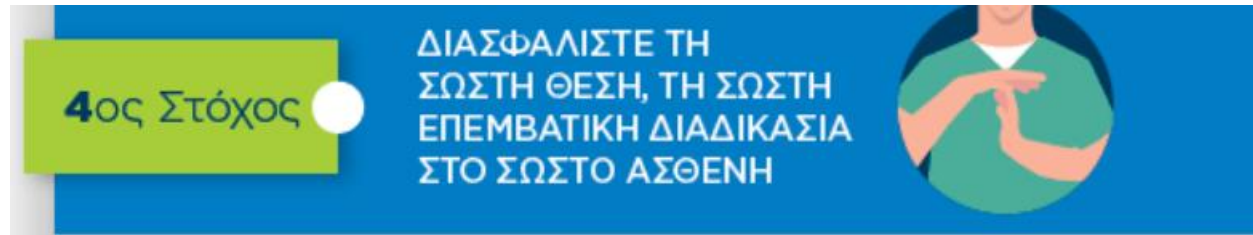

- Επικολλάμε ειδική σήμανση με την ένδειξη: **“HIGH ALERT DOUBLE CHECK”**.
- Προετοιμάζουμε τα HAM **παρουσία συναδέλφου** (για μείωση πιθανότητας λάθους).
- Χορηγούμε τα **διαλύματα πυκνών ηλεκτρολυτών** με αντλίες ροής και παρακολουθούμε τα ζωτικά σημεία του ασθενή.
- Οργανώνουμε τα τροχήλατα νοσηλείας και **απομακρύνουμε** διαλύματα πυκνών ηλεκτρολυτών ή **HAM**.

-
- Δεν παραλείπουμε να τεκμηριώνουμε την αυξημένη παρακολούθηση του ασθενή κατά την χορήγηση των **HAM**.
 - Συμβουλευόμαστε τον **κατάλογο των φαρμάκων LASA** (Παράρτημα-Πίνακας 2) και ελέγχουμε ποια είναι διαθέσιμα. Φροντίζουμε το προσωπικό να γνωρίζει και να εκπαιδεύεται στην κατηγοριοποίηση.
 - Ξεχωρίζουμε όλα τα **LASA** που διαθέτουμε στο τμήμα μας και τα τοποθετούμε σε ξεχωριστά ράφια.
 - Επικολλάμε την ειδική σήμανση με την **ένδειξη: "LASA"**.

4. ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΗΜΕΝΟΥ ΑΣΘΕΝΗ

Όλες οι παρεμβατικές πράξεις που σχετίζονται με την ανθρώπινη ζωή χρήζουν ασφαλούς και διπλά ελεγχόμενης διαδικασίας. Αυτό οδήγησε τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ) στην θεσμοθέτηση **λίστας ελέγχου ασφαλούς χειρουργικής πράξης** προκειμένου να μειωθούν τα καταστροφικά αποτελέσματα ενός τέτοιου συμβάντος.

Για να επιτύχουμε το στόχο:

Εξασφαλίζουμε **ενυπόγραφη συναίνεση** από τον ασθενή ή το νόμιμο εκπρόσωπο του για τη διενέργεια της χειρουργικής πράξης και τη χορήγηση αναισθησίας από τους εμπλεκόμενους επαγγελματίες υγείας.

Υιοθετούμε τη **λίστα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ)** πριν από κάθε χειρουργική επέμβαση (ανεξαρτήτου βαρύτητας).

5. ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ

Γιατί είναι σημαντικό;

Οι νοσοκομειακές λοιμώξεις αποτελούν ένα μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας.

Η υγιεινή των χεριών προστατεύει τόσο τους ασθενείς όσο και τους επαγγελματίες υγείας από αποικισμό και λοίμωξη από παθογόνα που βρίσκονται στο νοσοκομειακό περιβάλλον. Τα χέρια των επαγγελματιών υγείας αποτελούν μέσο μεταφοράς παθογόνων μικροοργανισμών από ασθενή σε ασθενή, από το περιβάλλον στον ασθενή και αντίστροφα, αλλά και στους ίδιους τους επαγγελματίες υγείας και στους οικείους τους. Πολλά από τα περιστατικά νοσοκομειακών λοιμώξεων μπορούν να προληφθούν. Σύμφωνα με μελέτες, η εφαρμογή μέτρων πρόληψης μπορεί να οδηγήσει σε έως και **70% μείωση** αυτών των λοιμώξεων.

Για να επιτύχουμε το στόχο:

- Υιοθετούμε και εφαρμόζουμε διεθνώς αποδεκτά κατευθυντήριες οδηγίες για την **υγιεινή των χεριών** (WHO, CDC).
- Υλοποιούμε ένα **συνεχές πρόγραμμα ενημέρωσης και εκπαίδευσης** των επαγγελματιών υγείας στην πρόληψη της διασποράς των λοιμώξεων στο χώρο του νοσοκομείου.
- Χρησιμοποιούμε επιστημονικά τεκμηριωμένες παρεμβάσεις όπως **δέσμες μέτρων** για την μείωση των λοιμώξεων.

6. ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΠΤΩΣΗΣ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

Γιατί είναι σημαντικό;

Στα νοσοκομεία οι πτώσεις των ασθενών αποτελούν τη συχνότερη κατηγορία ανεπιθύμητων συμβάντων/ατυχημάτων που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμό, επιπλοκές ή/και παράταση νοσηλείας επηρεάζοντας την κινητικότητα, τη λειτουργικότητα και συνεπώς την ποιότητα ζωής του ασθενούς. Ο κίνδυνος πτώσης σχετίζεται με την γενική κατάσταση του ασθενή, την τρέχουσα συνθήκη ή/και την τοποθεσία.

Πρωταρχικός στόχος είναι η μείωση του κινδύνου πτώσης και σε περίπτωση πτώσεως η ελαχιστοποίηση του κινδύνου τραυματισμού τους ασθενούς.

Για να επιτύχουμε το στόχο:

- Το νοσοκομείο εφαρμόζει πολιτική για την **αξιολόγηση όλων των εσωτερικών ασθενών στον κίνδυνο πτώσης** χρησιμοποιώντας εργαλεία αξιολόγησης κατάλληλα για τους χρήστες των υπηρεσιών υγείας και αναλόγως της βαθμολογίας καθορίζεται το επίπεδο κινδύνου και σχεδιάζεται πλάνο πρόληψης πτώσεων (πχ. Κλίμακα πτώσης Morse).
- Κατά τη διάρκεια νοσηλείας του ασθενούς, διενεργούμε **επανεκτίμηση του κινδύνου πτώσεως** ενώ ταυτόχρονα όταν κάποιος από τους παράγοντες κινδύνου μεταβληθεί (για παράδειγμα αλλαγή κλινικής εικόνας, χορήγηση αναισθησίας, αλλαγή επιπέδου κινητικότητας) επαναπροσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης.
- Σε περίπτωση συμβάντος πτώσης, εφαρμόζουμε **πλάνο διαχείρισης** με στόχο την ελαχιστοποίηση του κινδύνου τραυματισμού ή πρόκλησης επιπλοκών.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ!
